

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ 2024

ΘΕΜΑ Α:

A1) Σχολικό βιβλίο σελ. 76.

A2) Σχολικό βιβλίο σελ. 155.

A3) Σχολικό βιβλίο σελ. 216.

A4) Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως **Σωστές** ή **Λάθος**.

α) ΣΩΣΤΟ, β) ΣΩΣΤΟ, γ) ΛΑΘΟΣ, δ) ΛΑΘΟΣ, ε) ΣΩΣΤΟ.

ΘΕΜΑ Β:

B1)

$$D_f = \left\{ x \in D_g \cap D_h \text{ και } h(x) \neq 0 \right\} = \left\{ x \geq 1 \text{ και } \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} \neq 0 \right\} =$$
$$= \left\{ x \geq 1 \text{ και } \sqrt{x} \neq \frac{1}{\sqrt{x}} \neq 0 \right\} = \{x \geq 1 \text{ και } x \neq 1\} = (1, +\infty)$$

Τύπος: $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)} = \frac{\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}}{\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}} = \frac{\frac{x+1}{\sqrt{x}}}{\frac{x-1}{\sqrt{x}}} = \frac{x+1}{x-1}$.

• $D_r = D_g \cap D_h = [1, +\infty)$

Τύπος: $r(x) = g(x) \cdot h(x) = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)\left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) = \sqrt{x}^2 - \left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)^2 = x - \frac{1}{x}$.

B2)

$$f'(x) = \frac{(x+1)'(x-1) - (x+1)(x-1)'}{(x-1)^2} = \frac{x-1 - (x+1)}{(x-1)^2} = \frac{-2}{(x-1)^2} < 0 \Rightarrow f \searrow \text{ στο } (1, +\infty)$$

άρα και '1-1' οπότε αντιστρέφεται.

$$f(x) = y \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} = y \Leftrightarrow x+1 = yx - y \Leftrightarrow (1-y)x = -y-1 \Leftrightarrow x = \frac{y+1}{y-1}, y \neq 1$$

$$\text{Άρα } f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-1}.$$

Η $f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα και συνεχής στο $(1, +\infty)$ οπότε :

$$f(A) = (\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 1} f(x)) = (1, +\infty) \text{ διότι:}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x+1}{x-1} = +\infty$$

Άρα το σύνολο τιμών είναι $f(A) = (1, +\infty) = D_{f^{-1}}$.

B3)

- Η $r(x)$ δεν έχει κατακόρυφες ασύμπτωτες γιατί ορίζεται στο $[1, +\infty)$.

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{r(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{x^2}\right) = 1 = \lambda$. και

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (r(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (r(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-1}{x} = 0 = \beta.$$

άρα η ευθεία $y=x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$.

B4)

$$(f^{-1}(f(x)))^2 = 1 - 4r(x) \Leftrightarrow x^2 = 1 + 4x - \frac{4}{x} \Leftrightarrow x^3 = x + 4x^2 - 4 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^3 - 4x^2 - x + 4 = 0 \Leftrightarrow x^2(x-4) - (x-4) = 0 \Leftrightarrow (x^2-1)(x-4) = 0$$

$$\Leftrightarrow x = 4 \quad \text{ή} \quad \underbrace{x=1 \quad \text{ή} \quad x=-1}_{\text{απορρίπτονται λόγω περιορισμού}}$$

απορρίπτονται λόγω περιορισμού

ΘΕΜΑ Γ:

Γ1) Έχουμε: $f(x)$ συνεχής στο \mathbb{R} άρα και στο 2 οπότε θα ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = f(2) \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} (-x^2 + 4x - 3 - \lambda) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (-2x + 4 + e^\lambda) = f(2) \Leftrightarrow$$
$$\Leftrightarrow 1 + \lambda = e^\lambda$$

το ίσον ισχύει μόνο για $\lambda=0$ αφού ισχύει η γνωστή ανισοϊσότητα $e^x \geq x + 1$

Γ2)

$$f'(x) = \begin{cases} -2 & , 0 \leq x < 2 \\ -2x + 4 & , x > 2 \end{cases}$$

$$\left. \begin{array}{l} f_1'(x) = -2 < 0 \text{ άρα η } f_1(x) \searrow \text{ για } 0 \leq x < 2 \\ f_2'(x) = \underbrace{-2x + 4}_{\text{γιατί } x > 2} < 0 \text{ άρα η } f_2(x) \searrow \text{ για } x > 2 \end{array} \right\} \text{ οπότε αφού η } f(x) \text{ συνεχής στο } 2$$

θα είναι \searrow στο $[0, +\infty)$.

Και το $f(0)=0$ θα είναι ολικό μέγιστο.

Γ3)i)

- Ισχύει ότι η f είναι συνεχής στο $[0,3]$
- Θα εξετάσουμε αν είναι και παραγωγίσιμη το $[0,3]$ δηλαδή στο 2 που χωρίζεται ο κλάδος.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-x^2 + 4x - 3 - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2x + 5 - 1}{x - 2} \stackrel{\frac{0}{0}}{\Leftrightarrow} \text{DLH}$$
$$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-2x + 4}{1} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2}{1} \Leftrightarrow 0 = -2.$$

Άρα η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο 2 οπότε δεν ικανοποιεί τις υποθέσεις του Θ.Μ.Τ. στο $[0,3]$.

ii)

Η εφαπτομένη στο ξ έχει τύπο : $y - f(\xi) = f'(\xi)(x - \xi)$ (ϵ)

$$\lambda_{\Delta\epsilon} = \frac{f(3) - f(0)}{3 - 0} = -\frac{5}{3}$$

θα εξετάσουμε αν υπάρχει ξ στο $(0,3)$ για το οποίο να ισχύει $f'(\xi) = -5/3$ αφού $\lambda_\epsilon = \lambda_{\Delta\epsilon}$.

Αν $\xi \in [0, 2)$ τότε $:-2 = -\frac{5}{3}$, άτοπο

Αν $\xi \in (2, +\infty)$ τότε $:-2\xi + 4 = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow -6\xi + 12 = -5 \Leftrightarrow \xi = \frac{17}{6} \in (0, 3)$

Άρα θα υπάρξει εφαπτομένη στο $\Gamma(\xi, f(\xi))$ που να είναι παράλληλη στην ευθεία ΔΕ.

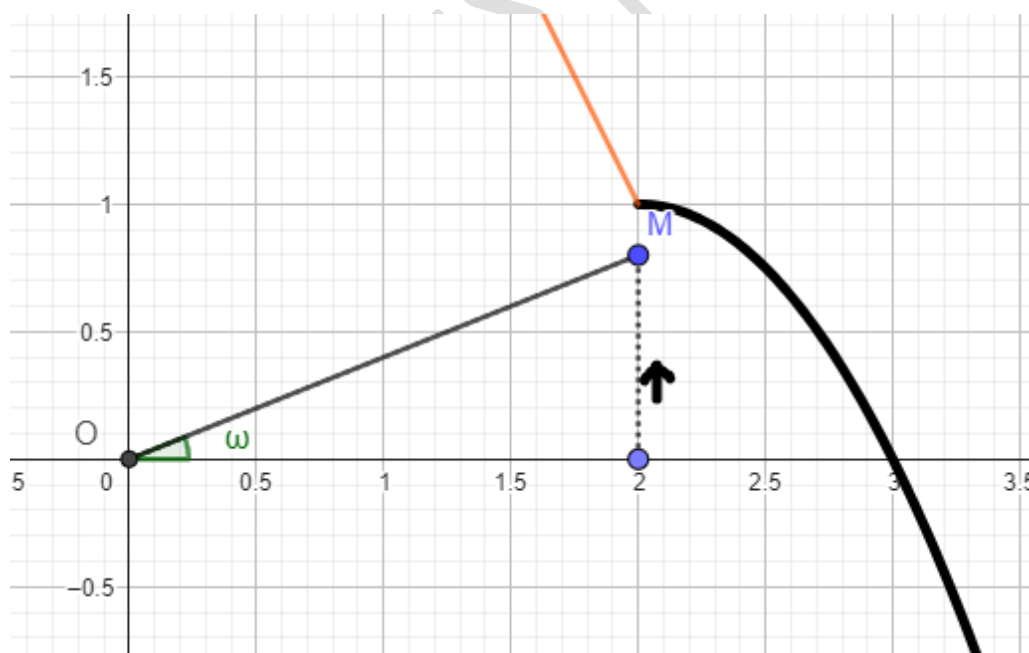
Γ4) Το σημείο $M(x(t), y(t)) = M(2, y(t))$ κινείται κατακόρυφα στην ευθεία $x=2$ με ταχύτητα $0,5 \mu/\text{sec}$ άρα $y'(t) = 0,5 \mu/\text{sec}$.

Το σημείο M συναντάει την C_f όταν $x=2$ άρα το $y(t_0) = 1$ αφού $f(2) = 1$.

Στο τρίγωνο OAM θα ισχύει:

$$\varepsilon\varphi(\omega(t)) = \frac{y(t)}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{\sin^2(\omega(t))} \omega'(t) = \frac{y'(t)}{2} \Leftrightarrow (1 + \varepsilon\varphi^2(\omega(t)))\omega'(t) = \frac{0,5}{2} \stackrel{t=t_0}{\Leftrightarrow}$$

$$\Leftrightarrow (1 + \frac{1}{4})\omega'(t_0) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \omega'(t_0) = \frac{1}{5} = 0,2 \text{ rad / sec.}$$

ΘΕΜΑ Δ:

Δ1)

Η $f(x)$ είναι παραγωγίσιμη για $x > 0$ και έχουμε:

$$f'(x) = \frac{(\ln x + \alpha x)'x - (\ln x + \alpha x)x'}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$$

Έχουμε :

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} = 0 \Rightarrow 1 - \ln x = 0 \Rightarrow x = e$$

x	$-\infty$	0	e	$+\infty$
$f'(x)$			+	-
$f(x)$			↗	↘

Η $f(x)$ έχει ολικό μέγιστο το $f(e) = \frac{1 + \alpha e}{e}$ όμως από το σύνολο τιμών που μας δόθηκε το

$$\text{μέγιστο είναι : } 1 + \frac{1}{e} = \frac{e+1}{e} \text{ άρα } f(e) = \frac{e+1}{e} \Leftrightarrow \frac{\alpha e + 1}{e} = \frac{e+1}{e} \Leftrightarrow \alpha = 1$$

Δ2)

Η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα και συνεχής στο $(0, e]$ οπότε αν υπάρχει ρίζα στο $(1/2, 1)$ θα είναι μοναδική

Θα εφαρμόσω θεώρημα Bolzano στην $f(x)$ στο $[1/2, 1]$

Η $f(x)$ συνεχής στο $[1/2, 1]$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων

$$\left. \begin{array}{l} f\left(\frac{1}{2}\right) = -2\ln 2 + 1 < 0 \\ f(1) = 1 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right)f(1) < 0$$

άρα από Θεώρημα Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in \left(\frac{1}{2}, 1\right) : f(x_0) = 0$

που είναι μοναδικό λόγω μονοτονίας,

Η $f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα και συνεχής στο $[1, +\infty)$ οπότε :

$$f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(e)\right) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), 1 + \frac{1}{e}\right) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} + 1, 1 + \frac{1}{e}\right) =$$

$$\stackrel{\infty}{=} \left(\lim_{\text{LDH } x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} + 1, 1 + \frac{1}{e}\right) = \left(1, 1 + \frac{1}{e}\right)$$

$0 \notin f(A_2)$ άρα δεν υπάρχει ρίζα της $f(x)=0$ στο $[e, +\infty)$

Δ3) i)

Για $x > e$ η $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα άρα και "1-1" οπότε η $f(x)=f(4)$ θα έχει μοναδική λύση την $x=4$.

Για $x < e$ η $f(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα άρα και "1-1" οπότε η $f(x)=f(4)=f(2)$ θα έχει μοναδική λύση την $x=2$.

$$\text{Αφού: } f(4) = \frac{\ln 4 + 4}{4} = \frac{2\ln 2 + 4}{4} = \frac{\ln 2 + 2}{2} = f(2).$$

ii)

Για $x > e$

$$\begin{aligned} 2^x \leq x^2 &\Leftrightarrow \ln 2^x \leq \ln x^2 \Leftrightarrow x \ln 2 \leq 2 \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} \leq \frac{\ln x}{x} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} + 1 \leq \frac{\ln x}{x} + 1 \Leftrightarrow f(2) \leq f(x) \Leftrightarrow f(4) \leq f(x) \stackrel{f \downarrow}{\Leftrightarrow} 4 \geq x \Leftrightarrow e < x \leq 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Για } 0 < x \leq e: 2^x \leq x^2 &\Leftrightarrow \ln 2^x \leq \ln x^2 \Leftrightarrow x \ln 2 \leq 2 \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} \leq \frac{\ln x}{x} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} + 1 \leq \frac{\ln x}{x} + 1 \Leftrightarrow f(2) \leq f(x) \stackrel{f \uparrow}{\Leftrightarrow} 2 \leq x \leq e \end{aligned}$$

Τελικά η ανίσωση αληθεύει για τα x που ανήκουν στο $[2,4]$.

Δ4)

Το ζητούμενο εμβαδόν δίνεται από το ολοκλήρωμα:

$$E(\Omega) = \int_{-\ln 2}^0 \left| f(e^x) \frac{1-x}{e^x} \right| dx = \int_{-\ln 2}^0 \left| f(e^x) \right| \frac{1-x}{e^x} dx \text{ αφού } 1-x > 0 \text{ και } e^x > 0$$

$$\text{για } x \in [-\ln 2, 0]$$

$e^x = u$ οπότε έχουμε: για $x = -\ln 2$ το $u = \frac{1}{2}$ και για $x = 0$ το $u = 1$
Θέτουμε

$$e^x dx = du \Rightarrow dx = \frac{1}{u} du$$

Το ολοκλήρωμα γίνεται:

$$\begin{aligned}
E(\Omega) &= \int_{\frac{1}{2}}^1 |f(u)| \frac{1 - \ln u}{u^2} du = \int_{\frac{1}{2}}^{x_0} -f(u)f'(u) du + \int_{x_0}^1 f(u)f'(u) du = \\
&= \left[-\frac{f^2(u)}{2} \right]_{\frac{1}{2}}^{x_0} + \left[\frac{f^2(u)}{2} \right]_{x_0}^1 = \frac{-f^2(x_0)}{2} - \frac{-f^2(\frac{1}{2})}{2} + \frac{f^2(1)}{2} - \frac{f^2(x_0)}{2} = \\
&= \frac{(-2\ln 2 + 1)^2 + 1}{2} = 2\ln^2 2 - 2\ln 2 + 1 \quad \tau.\mu.
\end{aligned}$$

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΑΞΙΩΤΗ